

Den grønne omstilling

Chefmøde Dansk Maskinhandlerforening, Maskinleverandørerne
Brancheforeningen for Skov-Have-Park Forretninger

September 2021

Otto Brøns-Petersen

Den globale klimaudfordring

- "Markedsfejl" fordi vi ikke har individuelt incitament til at reducere udledningerne
- "Regeringsfejl" fordi hvert land mangler incitament til at reducere udledninger

Ideelt

- Ensartet global pris på drivhusgasser svarende til skadesomkostningen (ca. 400 kr./ton)

Vil vi nå de globale mål?

- Parisaftalen:
 - *Målsætning*: 1½-2 grader C.
 - *Midler*: ca. 3 grader C.
- First-best reduction path (Nordhaus): ca. 3 grader C.
 - Tab ved global opvarmning på 3 grader: 2 pct. af BNP i 2100
 - Tab ved global opvarmning på 6 grader: 8 pct. af BNP i 2100

EU og Danmarks vigtigste EU-mål

Mål	2020	2030
EU kollektivt		
Total GHG-udledning	-20 pct. ift 1990	-40 pct. ift 1990
Heraf ikke-kvote	- 10 pct. ift 2005	-30 pct. ift 2005
Energieffektivitet	20 pct.	32,5 pct.
VE-andel	20 pct.	27 pct.
Danmarks EU-mål		
Ikke-kvote GHG	-20 pct. ift 2005	-39 pct. ift 2005
Energieffektivitet	20 pct.	Ingen national
VE-andel	30 pct.	Ingen national

EU-kommissionens "Fit for 55"

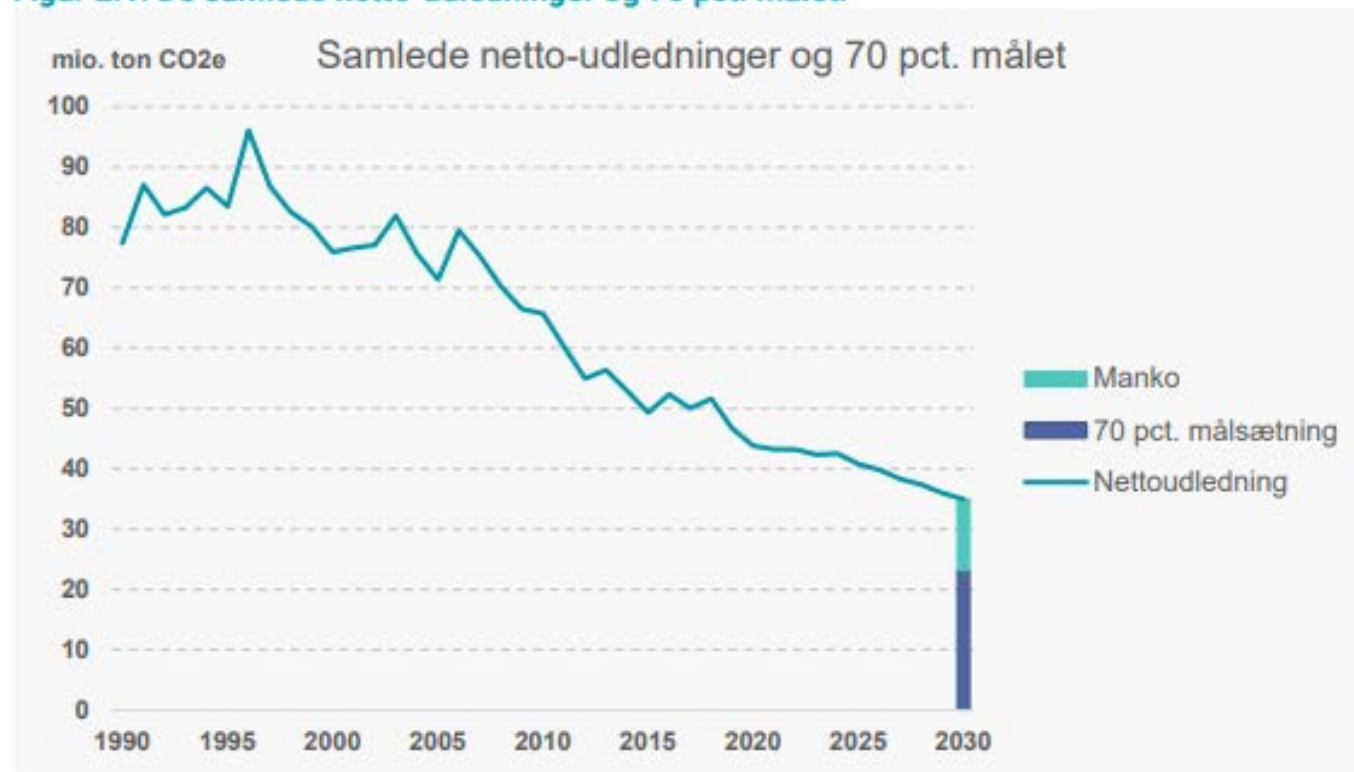
- Drivhusgasreduktion mindst 55 pct. i 2030
- Klimaneutralitet i 2050
- Reform af kvotesystemet ETS:
 - Udvides med international skibsfart
 - Særligt system for vejtransport og bygninger
- Border adjustment-afgift (klimatold) for importerede drivhusgasser
- "Command and control": Emissionskrav til biler m.m.
- Social Climate Fund (72+72 mia. Euro 2025-32)

Danmarks nationale klimamål

- 70 pct. lavere udledning i alt fra dansk område i 2030 i forhold til 1990
- Omfatter både kvote-sektor, ikke-kvotesektor, inkl. nettooptag i mark og skov

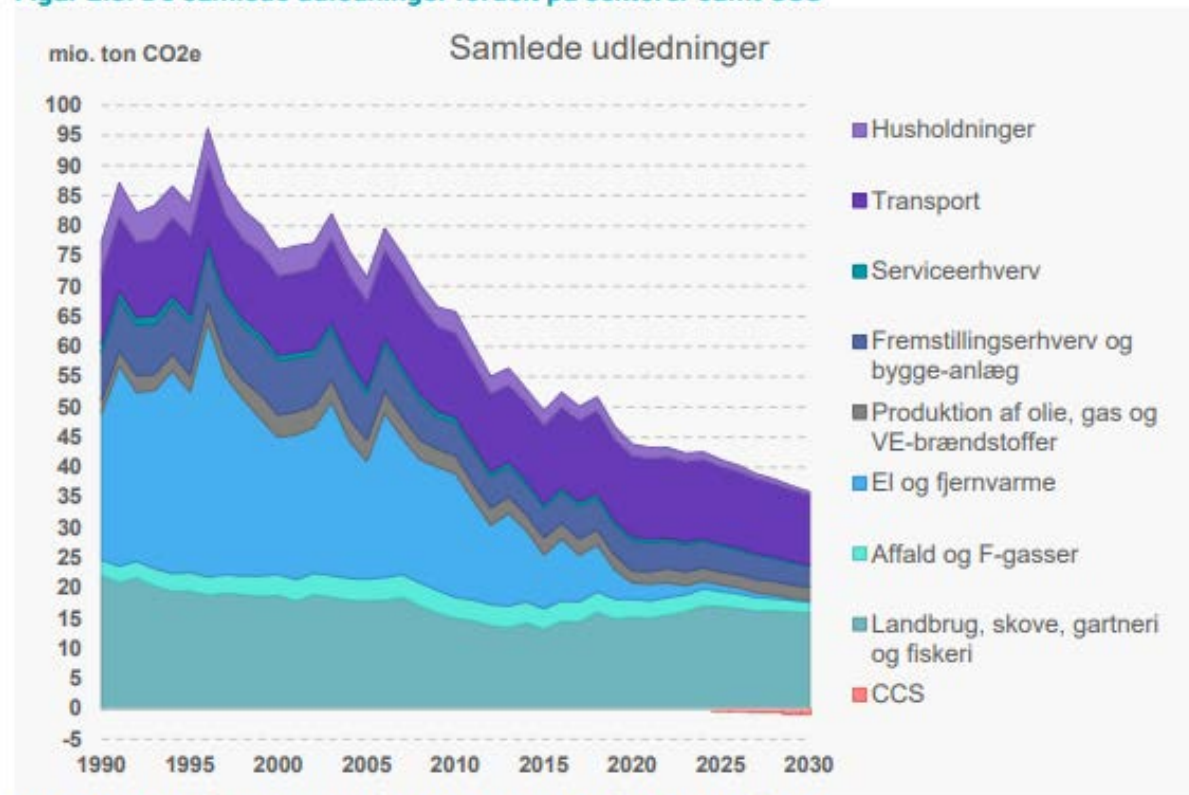
Hvad er 70 pct. mindre udledning?

Figur 2.1: De samlede netto-udledninger og 70 pct. målet.

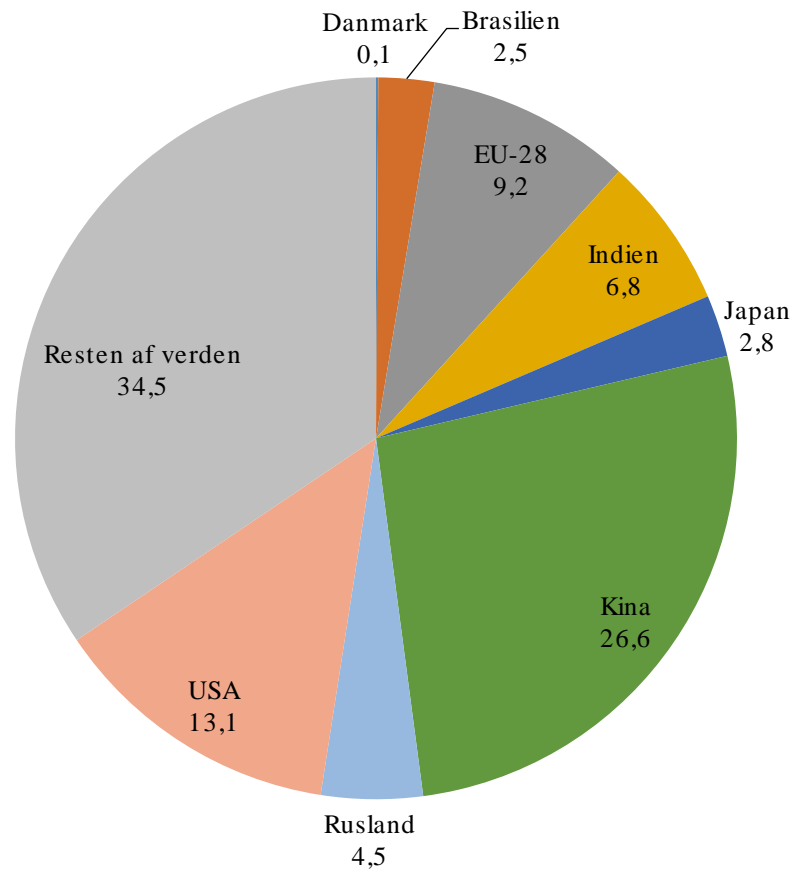
Hvor kommer udledningerne fra?

Figur 2.3: De samlede udledninger fordelt på sektorer samt CCS

Note: Se note til figur 2.2 samt afsnit 2.2 vedrørende afbildningen af CCS

Danmark i det globale perspektiv

Mio. ton CO2-ækvivalenter

55.000
50.000
45.000
40.000
35.000
30.000
25.000
20.000

1970

1972

1974

1976

1978

1980

1982

1984

1986

1988

1990

1992

1994

1996

1998

2000

2002

2004

2006

2008

2010

2012

2014

— Globalt (v. akse)

— Danmark (h. akse)

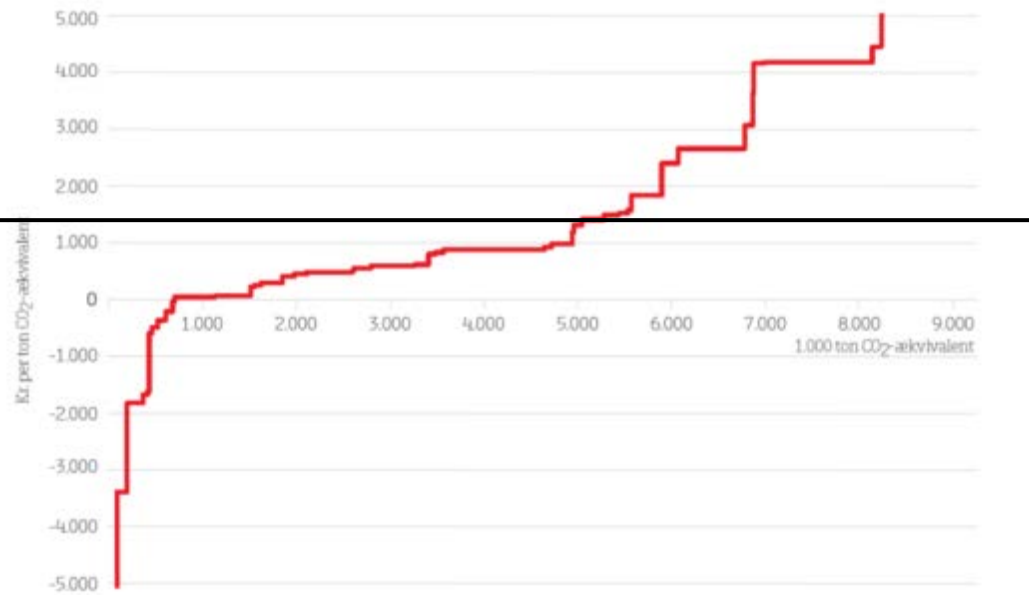
Mio. ton CO2-ækvivalenter

100
90
80
70
60
50
40

Omkostningseffektiv klimapolitik

- Ensartet afgift svarende til mest bindende mål
- Ingen dobbeltregulering

Hvorfor er afgifter omkostningseffektivt?

Figur 15. Potentialekurve med marginale reduktionsomkostninger

Hvad er alternativet til pris på CO2?

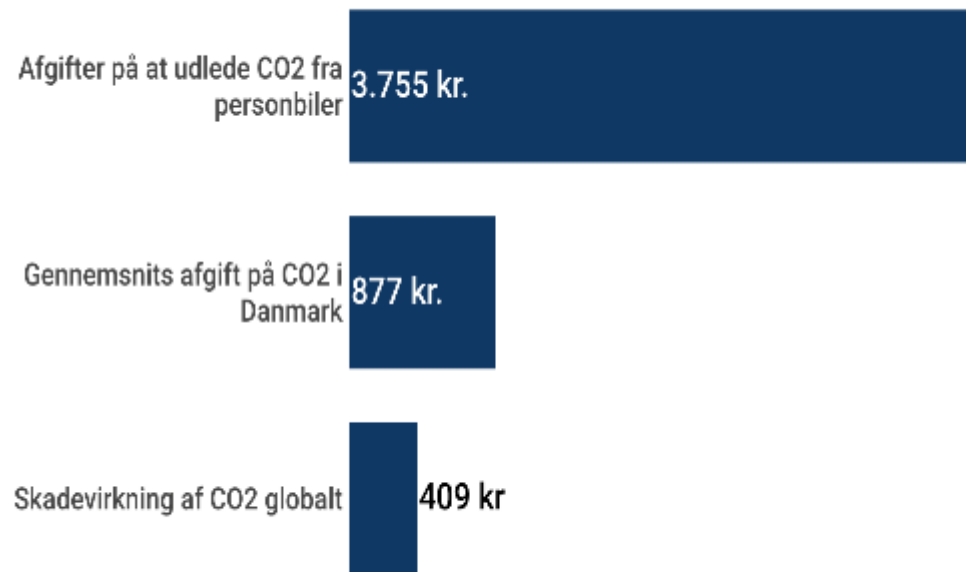
Subsidier og regulering

- Ikke omkostningseffektiv
- Omkostningerne skal finansieres (af nogen)
- Planøkonomi i stedet for markedskonform pris
- Vanskelig at gøre teknologineutral
- Store informationskrav til myndighederne
- Administrative byrder
- Stor følsomhed over for lobbyisme, der begunstiger store spillere

Ministeriernes afgifts- og tilskudsanalyse

"Den nuværende struktur i afgifter og tilskud er langt fra idealet. En omlægning til det optimalt afgifts- og tilskudssystem vil dermed også medføre markante ændringer af det nuværende system. En omlægning vil medføre en betydelig samfundsøkonomisk gevinst."

Betydeligt forvridningstab ved uens afgifter på drivhusgasser

- Unødvendigt forvridningstab ved uens afgifter: 11 mia.kr. p.a.
- Samfundsøkonomisk tab ved subsidier: 5 mia.kr. p.a.
- Omkostning ved direkte regulering: ?

70 pct.målet er et dårligt klimamål...

- Nationalt mål tager ikke hensyn til lækage og udelukker brug af kvotesystemet
- Ukoordineret med EU's skærpede klimamål
- Dansk reduktionspris allerede dobbelt så høj som global skadeseffekt
- Stærkt stigende marginale reduktionsomkostninger
- Teknologisk indelåsning
- Vanskeliggør 2050-mål om klimaneutralitet

...men bør nås omkostningseffektivt

- Ensartet afgift på alle danske udledninger (bortset fra allerede overbeskattede biler)
- Afskaf subsidier og detailregulering

- Modvirk samfundsøkonomisk tab med en grøn skattereform

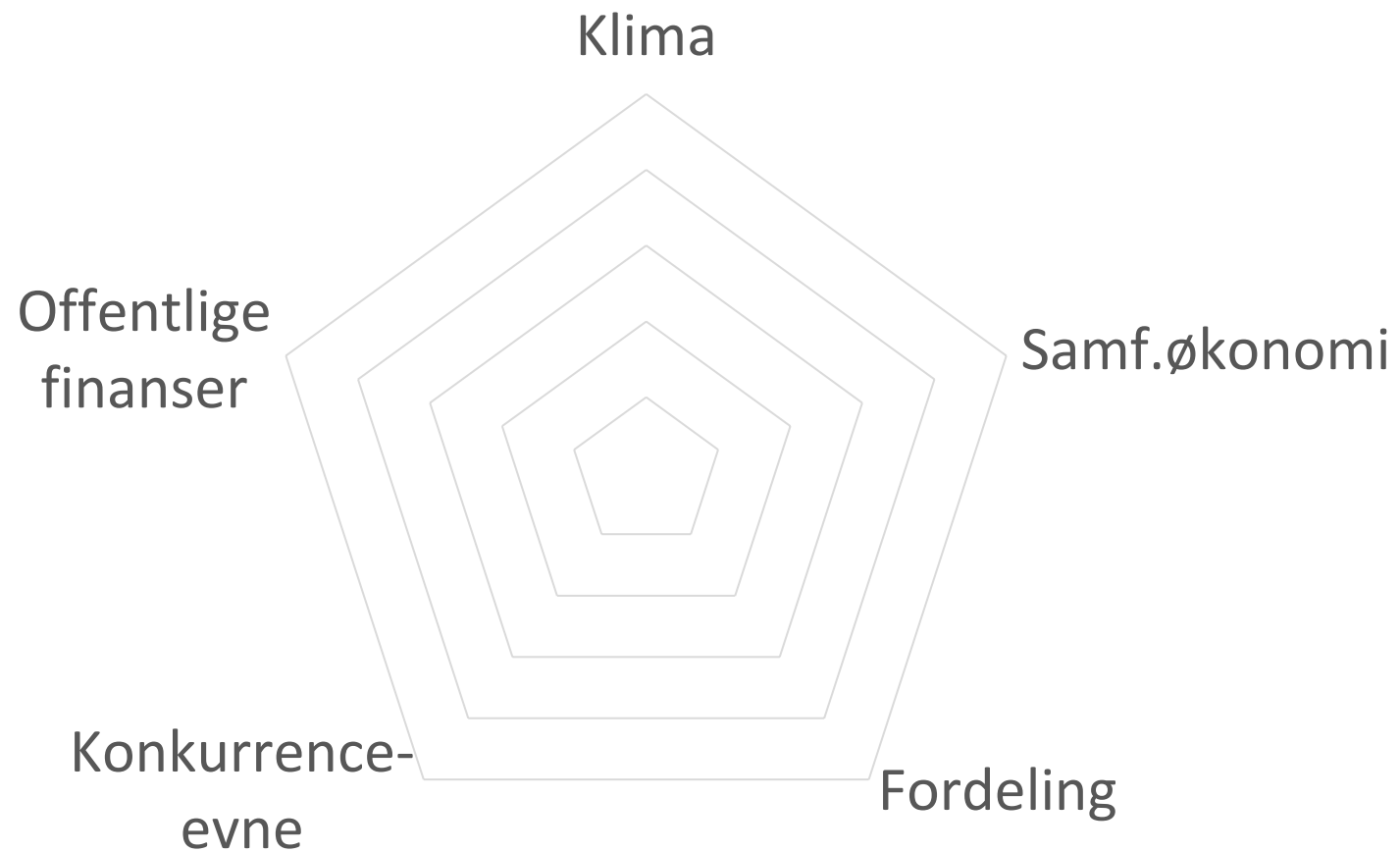
Hvis 70 pct.-målet nås mest omkostningseffektivt

- Merafgift 1.155 kr./ton CO₂ (1.535-1.754 kr.)
 - Landbrug: 1.400 kr./ton CO_{2e}
 - Vare- og personbiler: Ingen forhøjelse
- Samfundsøkonomisk omkostning i 2030: **22,5 mia.kr.**
- Provenu (inkl. adfærd og automatisk tilbageløb): **10,0 mia.kr.**

- Hvis landbrug fritages og 1 mio. biler i 2030:
 - Samfundsøkonomi: 31,7 mia.kr.
 - Provenu: -13,4 mia.kr.

Hvordan kan vi fjerne omkostningen ved 70 pct.målet?

Uforenelige mål

Strukturreformer. Del 1: Afgifter

Mia.kr.	Samfundsøkonomi	Provenu
70 pct. med ensartet afgift	-22,5	10,0
Forbedre eksisterende afgifter	11,4	0,0
Afgifter i alt	-11,1	10,0

Strukturreformer. Del 2: Skatter

Mia.kr.	Samfundsøkonomi	Provenu
<i>Afgifter i alt</i>	-11,1	10,0
Afskaffelse af topskat	3,4	-9,8
Afskaffelse registreringsafgift	3,9	-9,2
Selskabsskat fra 22 til 18 pct.	3,7	-5,7
Skatter i alt	11,0	-24,7

Strukturreformer. Alternativ del 2: Skatter

Mia.kr.	Samfundsøkonomi	Provenu
<i>Afgifter i alt</i>	-11,1	10,0
Selskabsskat fra 22 pct. til 11 pct.	7,2	-18,7
Aktie- og kapitalindkomst 25 pct.	1,3	-4,1
Fjern loft over besk.fradrag	1,6	-10,1
Flad registreringsafgift 80 pct.	0,9	-0,7
Skatter i alt	11,0	-33,6

Hvad bør danske prioriteter være?

- Fokus på EUs klimapolitik:
 - Mest muligt med i kvotesystemet
 - Ingen dobbeltregulering
 - EU-krav til Danmark nås med ensartet CO2-afgift
- Hvis Danmark vil gå videre end EU-krav
 - Kvoteannullering
- Hvis Danmark fastholder national mål (70%)
 - Ensartet CO2-pris på alle danske udledninger